

Xêrî Bozanî

Tîrek û Du Nîşan

Kin çîrok
2019

- **Navê Pirtûkê: Tîrek û Du Nîşan**
- **Regezê Pirtûkê: Kurteçîrok**
- **Nivîsîn: Xêrî Bozanî**
- **Derhênanâ Hunerî: Hesen Umer**
- **Çapa Yekê/2019**
- **Çapxaneya:**
- **Hejmara Spartinê:**
- **Hemû maf ji bo nivîskar parastî ne.**
- **Latînîkirin: Besam Mistefa**

Şûnwarnasekî şîrekî kevn û
rizî vedît, dema paqij kirî,
polîsan bi guneha hilgirtina
çekeke bêyî destûrdayî girt.

Pêkenînok ji tirsên kabûsan
ne dinivist.

Gotê: Ji niha û wê ve dê bibim
leylan di jiyana te de, lewma
heta niha yê li yeka bi bext
digere!

Gencekî serberdayî bi
otomobîlê zarokek kuşt, herdu
eşîran di zehfiya aştbûnê de
pênc berx serjêkirin û xwarin.

Bûklastîkêñ modêl li dikanêñ
cili ñan mezintirîn guneh in.

Li rêza yekê seretayî qelem û
defterêñ hevalêñ xwe didizîn,
li sala yekê ji wezîrtiya xwe bû
milyonêr.

Me bi tenê rext û tifengêñ
birrno yên bapîrêñ xwe yên
mîratkirîn..bêyî ku me carekê
berê wan dabe sîngê dijminî.

Dema te wêneyê min bi qelem
risasê çêkir, hingî min zanî dê
rojek bê û tu yê bi sanahî min
ji jiyana xwe mihînî.

Pawanê laşê xwe bo wî tapo
kiribû, lê wî rojane zêdegavî li
ser zevî û qerac û baxçeyên
xelkê jî dikirin!

Berê her ew hebû, ci heval û
hogir nebûn...vêga her yekî
rabû, wekîlê wî ye!

Ew bîrhatinên min
embarkirîn, te zîndan kirin.

Kesî haj kesî nîne, ci dikî bike,
destêن te bo te, bes behsa
dolar û petrolê neke.

Bi hezjêkirin û eşqkirin û
bêhnkirin maçkiran û mijtin û
helmrastina cigarê mir.

Piling bi ser revdeke xezalkan
helbû, lê bi tenê xirrîçkire
yekê.

Ji jêr kum û leçkên spî de,
hizrêñ reş derketin.

Çi nemabû bigihe armanca
xwe, heke hizr di lawaziyê de
nekiriba.

Pênc dînarêñ behayê gulleyên
kurê wî kuştîn, ji berîka xwe
dan.

Dilopeke petrolê hezar rondik
ji çavên dayikan barandin.

Dengvedana qîrîniya wê,
guhêن gelî teqandin.

Wî dizanî ew jêderên xemêن
wê ye, lê xwe tênedigihand.

Li dilê xwe siwar bû, da ku
zûtir bigihe jivana yara xwe.

Şivanê berazan, digot ereq
heram e.

Hişyar bî pê re dirêj nekî, devê
wî yê peyvrêjkirî ye.

Keyfa mişk û cirdan bi
şaristaniyê nehat.

Êdî rondikên te yên bi kil û
makyajê di vestirayî min
naxapînin.

Rûhekî ges î devliken, peyvên
hingivînî û dilekî reş û req.

Cejn hat û dizêñ zîndanî
berdan.

Xanî bi navmalî û bîrhatinêñ
xwe ve ji bo firotinê ye.

Wî gula xwe li sîngê da, wê
gulleya xwe li sîngê da.

Xweşî ew e ez bêyî we bijîm.

Goştfiroş plan li dijî doktorê
dil radiçandin.

Li welatê me qesr têne
avakirin û aqil têne
wêrankirin.

Ne ewrê me bariya, ne jî
sîberê li me kir.

Ji wan were çavên wî ji ber
tozê rondikan dikan, wan

nezanî ew ji bo axa welat
digirî.

Dema biryar da ku derew û
durûtiyê bihêle, dît ku hevalên
wî ew hêlan.

Diçûne nimêja baranê..belê
şemsî di gel xwe nebiribûn!!

Hemû rê diçin Roma, lê bi tenê
rêkek diçite (buhiştê)!!

Ji wî pirsîn ewê viyayî li ofîsa
karebê bibe fermanber:

- Te berî niha çi guneh di gel
kesekî yan li dijî miletê xwe
encam daye?

- Nexêr, lê ev cara yekê ye dê
hewl bidim encam bidim.

Gotê: Ez ji te baştir û zengîntir
û merdtir û mîrxastir im û û û

..

Bersiv da: Ma ji bo çi ye?
Madem çarenivîsa me yek e.

Jê re gotibû (Heta ez bêm, vê
gulê av bide, xwedî bike, pê
dakeve..) Dema nehat, wê ew
gul bi xeman pêça.

(Îro) gencatiya me ji bîra me
bir,
(Duhî) zarokîniya me ji bîra
me bir,

(Sibe) dê bavê me ji bîra me
bibe.

Dema milyon bermîlên
petrolê derketin, hingî milyon
nefret jî li me bariyan.

Hêkêن petrola gundê me ji bo
xelkê ne û zilqêن wê ji bo me
ne.

Di seyrana hejaran de, baran
bariya.

Dema pêşeroj nedît, berê xwe
da paşerojê.

Serê mîrê xwe gêj kir, paşê
serê xwe mês kir.

Dema ji bo cara duyê eynî şasî
kir, ker pê keniya.

Mal û halên xwe bi saleke
saxlemiyê firotin.

Behesta roviyan qink û mirîşk
in,

Behesta kîvroşkan xar û gêzer
in,

Behesta kitikan mast û mişk
in, û behesta.....hwd.

Li ser deriyê mala xwe
nivîsand ((nekute her yê
vekirî ye))

-
- Bavo, masî helal e?
  - Erê kurê min.
  - Pa kî serjê dike?
-

Ji xew hisyar bû, lê hemû
damarên wî nivistî bûn.

Dema ji gendelî pirsîn ((Te ev
ji ku anî?)) Bersiv da ((Xwedê
da min.))

Yek peyv kir, bîst û çar fîşek lê
ketin.

Xew min nêçîr dike û xewn
min mendehoş dikan û kabûs
min keys dikan.

Dema wî makyaj didanî, êdî ji
xwişka xwe nedihate
cudakirin.

Mase û kursîkeke kevn û
pirtûkxaneke tozîn, mîrata
nivîskarekî ne.

Piştî rovî xwe ji bo
hilbijartinan kandîd kir,
mirîşk ji qinkê aware bûn.

Zarokêñ sêwî kar dikirin û li
ber sîbera tirba bavê xwe
bêhna xwe vedidan.

Wê dilê xwe jê re vekir, wî
live`a wê belav kir.

Koşka Spî gelek rû reş kirin.

Koşka Spî cilkêñ gelek dayik û
xwişkan reş kirin.

Êvarî sozêñ hingivînî danê,
spêdê doşab dayê.

Mamostayî gotê diyar e bavê
te tu perwerde nekiriye, lê
vegerand: Nexêr. Lewma ji

polê derxist, bêyî ku bizane wî
bavê xwe yê şehîd nedîtiye.

Charlie Chaplin hemû
dikenandin, lê nedikarî xwe
bikenîne, dema hemûyan
digot ew bextewer e, hingî bi
wan kenî.

Dergehê xaniyê xwe yê kevn
vekir, bîrhatinan bi bişkurrîn
û rondikan ve pêşwazî lê kir.

Piştî bîst salan ji derçûna xwe,
di pêvajoya karê xwe de
nivîsand (kevanî.)

Givegiva mêşan dengê heqiyê
çemsand.

Balîfka wî depê şanoya hemû
xewnên wî yên trajedî bû.

Herdem rovî çîrokêñ nav
qinkê mirîşka bo têşkêñ xwe
digotin, dema ew ji çûna nav
qinkê bêhêvî bûn, gote wan
hêviyêñ xwe nebirin, madem
em di jiyana xwe de jê re
têkoşîn, piştî mirinê her dê
çîne tê de.

-Bavo bo ci hût hinnnde qelew
e?

-Çunkî ewî heyv û Yûnis
pêxember yên di zikê xwe de
hilgirtibûn..

-Pa bo çi sivorey stêrk
nexwar?

Hemû keda jiyê xwe bo
dawiya xwe terxan kir.

Li ser lêva fincana qehwê gişt
corên ramûsanan li bîrê hatin.

Di pencerê re hate cîhana
berfireh, li dawiyê jî di
dergehî re derket.

Masiya ketiye di torê de gote
ya ji derive:

- Were min derxe..
- Tu were min bibe cem xwe.

- Bo te seyekî bînim kurê min?
- Min nevêt, sey yê heram e.
- Kê wisa gote te?
- Mamostayê Erebiyê.

Dema êvariyacejna serê salê
çûme kulîlkên sor yên nîsanê,
min hingî zanî berhemê
candariyê çend yê bi beha ye.

Li wê dema ku kurên xayînan
tekbîra xwe dikirin ka işev
herine kîjan melhayê, kurê
şehîdî cam li wan kuta, trafîk
kesk bû jî lê cam lê venekirin.

Di nav zincîre filmî de
((reklam..hêz û şiyanên
zilaman, bi tenê di gel hebka
şîn..belê hebka şîn)) zarok ji
bavê xwe pirsî ka hebka şîn çi
ye? Lê vegerand: Nizanim,
paşî gote dayika wî xewa min
tê ka em biçin binivin.

Li Efganistanê bi roj polîs
nahêlin keç û kur li cihêن giştî
piyasa bikin, lê bi şev polîs
zêrevaniyê li ahenga zengîn û
berpirs û zilamên dînî digirin
yêن ku amadeyî semaya
gencan dibin.

Bekoyê Facebbokê Mem haker
kir û hemû kurtenameyên wî
û Zînê ji hev re şandîn, nîşa
Tajdînî dan.

Şivanî û sey û kerî, ya di dilê
hevdû de nedizanî, lewma her
roj pez yê birr bûyî bû.

Hindek rewiştên me rewşa me
reş kir, lewma ne me çi ji
paşeroja xwe çêkir, ne jî
pêşeroja me diyar e.

Dîkil betran bû û kesî serê wî
zeft nedikir û li cihê ku bang
bide, xeber didan.

Nedizanî navê wan xwarinê
di wan menûyên wî li ser
cadeyan didane şûfêrê
tirumbêlan bixwîne, ne jî
rojekê tam kiribû wan
xwarinan.

Aqilok = Qaqilok

1

Mejiyê wî kar nedikir, heke
kar kiriba jî xişîmiya wî xuya
dikir.

2

Mejiyê wî bi tinê li dawiyê
dixebitî.

3

Mejiyê miletékî bibû bela serê
wî.

4

Serê wan bi aqilê tanca zêrîn
nexemilî.

5

Aqilê gelekan ji me yê di serê
beranî de, serê wî jî her yê di
qoçanê de.

6

Dema hêvênê mejiyê me
nema, me hêvên ji malên
cîranan anî.

7

Her roj mejiyê xwe ji serê
winda dikir, kolan kolan lê
digeriya, carekê li nik zikî
didît, carna jî binzikî bi ser
heldibû.

8

Aqilê wan ji tiştekî nedibirî,
digotin meqes kuh e.

9

Hemû xelk bi aqilê wî
dikeniya, dilê wî jî bi aqilê wî
nedisot.

Duhî, dîktator êxistin.
Îro, gendel lêkkeftin.
Sibe, reşk û tarî ye.

Dilistan

1

Dilê wê mir û careke din sax
nabe, lê dilê wî nivist û dê
rabe.

2

Dilê xwe kir embara xeman, lê
kesî guh nedayê.

3

Xeman gotê: Yan tu yê me
bixwî, yan em ê te bixwin.

4

Dilê wî derya xeman bû û
keştiyan sema di nav de dikir.

Çaxê ku em zarok bûn, yên ji
me mezintir pereyên wan
hebûn, lê yên me nebûn. Dema
em mezin bûn, yên ji me
biçûktir ji me bêtir pereyên
wan hebûn.

-Doktor, ez pir zû ji bîr dikim,
karê berî nîv demjimêrê li bîra

min nayê, wisa jiyanâ min
gelekî nexweş bûye.

- Ji kengî ve wisa li te hatiye?
- Çi li min hatiye?
- Eva berî niha te digot...
- Bo çi ma min qala çi dikir?

Di milmilanêya di navbera
min û te û wî û wê û wan
de..ezezokî bi serket.

Li welatê xwe nejiya, koç kire
welatekî din, hate girtin û ew
zîvirandin welatê wî, gelek pê
neçû, hate kuştin.

Amerîka

1

Heta ku Amerîka ji dayik bû,
bi milyonan ji xelkê wê yê
resen binax bûn.

2

Heta ku xelkê nû yê Amerîka
mezin bûyî, bi milyonan çerm
reş kirne xulam.

Ewan viyan miletê rojê ji nav
bibin, lê rojê ew qelandin.

Şivanê bi wê kindîra ji mûyê
bizinê vehandî, bêrîvan pê
xeniqand.

Mejiyê wî bi bîrokên çak avis
bû, lê çi cihêن paqij nedîtin lê
deynê.

Dema jiyayin çavê rojê bigirin,
bi şev roj helat.

Dema zaroka çarde salî
vegehastîne mala mêtê wê yê
çil salî, ewê sê bûk lastîk di
nav cihêzê xwe de biribûn.

Di perwestebûnên ser hevraz
de, dua bo zengîn û xurtan
nayêne kirin, ji ber ava wan
serhevraz diçe.

Wî xwe li ser kire şêr, wê gotê:
Hişyar bî şêr şêr e, ci jin e ci
mêt e.

Di fincana wê ya reş de, bextê
wî yê spî xuya bû.

Ji nişkekê ve hemû reftarên wî
hatine guherîn, hingî wê zanî
ku hemû reftarên wî
pêkenînok bûn.

Nivîskar di çend rêzikan de:

- Xêrî Bozanî (Xêrî Elyas Elî)

- Sala 1970, li gundê Boza, nahiye Elqûş, parêzgeha Neynewayê ji dayik bû.
- Bakaloryus di ziman û edebiyata Kurdî de – Koleja Edebiyatê, Zanîngeha Selahedînê wergirt.
- Karêن mamostetî, rojnamevanî, rêexistinên civaka sivîl, siyâsî û kargerî kirine.

Ji berhemên wî yên çapkirî:

1. Amadekirina (12) pirtûkên programa Êzdiyatî de kiriye bi pişkdarî. Sala 1999 li Hewlêrê çap bûn.

2. Helameve/Helbest/ Sala
2001 li Dihokê bi zimanê
Kurdî çap bû.
3. Xewneke Amerîkî/Komeke
çîrokên Ezîz
Nesîn/Wergerandin/ 2006 li
Dihokê çap bû.
4. Mişk Hevdû
Dixwin/Komeke çîrokên Ezîz
Nesîn/Wergerandin/ 2007 li
Hewlêrê çap bû.
5. Dêran/Nivîsên pêtrankî
(îronîk)/2011 li Dihokê çap
bû.
6. Mîr Ceiferê
Dasinî/Lêkolîneke
dîrokî/2011 li Hewlêrê çap
bû.

7. Barzanî/Şanogerî/Ehmed
Îsmaîl/Wergerandin/2011 li
Dihokê çap bû.
  8. Zeviya Asê/Şanogerî/
Ehmed
Îsmaîl/Wergerandin/2013 li
Hewlêrê çap bû.
  9. Ezîz Nesîn/Gotar û
Lêkolînên Edebî/2018 li
Hewlêrê çap bû.
  10. Pêla Xîzê Reş
/Kinçîrok/2018 li Hewlêrê
çap bû.
  11. Tîrek û Du Nîşan/Kin
çîrok/2019 li Hewlêrê çap bû.
-

Ji bo pêwendîkirinê:

Khairi bozani@yahoo.com

009647504676173